

مِنْ مَكَانَتِ فُجُورٍ

شَهْرٌ رَّجَبٌ

MIONGONI MWA MAKOSA KATIKA MWEZI WA RAJAB

Mwandishi:
Abu Halima Arafat

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kila sifa njema zinamstahiki Mola mlezi wa viumbe, na swala na salamu zimshukie Mtume wetu Muhammad.

Ama baada ya hayo:

Hakika walikuwa watu wema waliotangulia katika umma huu, ni wenyewe kushikamana na Qur'an na Hadithi (za Mtume -swala na salamu zimshukie-, na kujiweka mbali na mambo ya uzushi (bidaa) katika dini.

Iliendelea hali hiyo mpaka watu wengi katika umma huu walipoacha kujifunza kitabu chao na kufuata mwenendo wa Mtume wao -swala na salamu zimshukie- kuitia hadithi zake sahihi, ukaenea kwao ujinga na kufuata matamanio mpaka yakadhihri katika Uislamu makundi mengi na kila kundi likaunda namna yake katika kumuabudu Allaah kinyume na vile alivyo amrisha Allaah Ta'alaa, na kuanzia hapo zilienea bidaa nyingi katika umma huu ulio bora, kwa sababu kila watu wanapojiweka mbali na Qur'an na Sunnah sahihi ndiyo sababu ya kuingia bidaa katika jamii ya waislamu. Na Mtume -swala na salamu zimshukie- amesema: "**Tahadharini na mambo ya uzushi kwa sababu kila uzushi ni bidaa na kila bidaa ni upotevu na kila upotevu ni motoni**".

Kwa ajili hiyo nimeona nitoe juhud hii ndogo katika kutahadharisha baadhi ya bidaa katika mwezi wa rajab kama alivyotaja sheikh Ibrahim Al-Mazrui -Allaah amuhifadhi- katika Makala yake.

Namuomba Allaah aniruzuku Ikhlaas na taufiq katika amali.

1. KUHUSU FADHILA ZA MWEZI WA RAJAB:

Kwanza tufahamu kwamba mwezi wa rajab ni mionganini mwa miezi minne mitukufu, lakini hakuna hadithi yoyote sahihi iliyotaja fadhila au ibada maalumu inayopatikana katika mwezi huo, kama vile swala, funga n.k.

Amesema Ibn Hajar -Allaah amrehemu-: “**Hakuna hadithi yoyote sahihi inayofaa kutolea hoja (iliyokuja) kuelezea fadhila za mwezi wa rajab, wala kufunga kwake (mwezi huo), wala kufunga siku maalumu ya mwezi huo, wala kusimama usiku maalumu kuswali**”⁽¹⁾.

Pia amesema Imamu As-Shaukani -Allaah amrehemu- Amesema Ally Bin Ibrahim Al-'Attwaar katika risala yake: “**Hakika hadithi zote zilizopokewa kuhusu fadhila za mwezi wa rajab ni dhaifu au maudhuu' (hadithi za kutunga), hazina asili yoyote**”⁽²⁾.

Na amesema Ibnul Qayyim -Allaah amrehemu-: “**Kila hadithi iliyoelezea kuhusu funga ya mwezi wa rajab au kuswali katika baadhi ya nyusiku (za mwezi huo) ni ya uwongo**”⁽³⁾.

Na alipoulizwa Ibn Uthaymin -Allaah amrehemu- akasema: “**Hauna mwezi wa rajab ziada ya (ibada) maalumu) kuliko miezi mingine mitakatifu, haujahuishwa kwa Umra, saumu, swala au kusoma Qur'an, bali ni sawa na miezi mingine mitakatifu, na hadithi zote ailizotaja fadhila za kuswali ndani yake au kufunga ni dhaifu, na hakuna hukumu yoyote ya kisheria inayoweza kujengwa juu yake**”⁽⁴⁾.

---

¹- Tazama kitabu: [Tabyiinul 'Ajab] (Uk. 3).

²- Tazama kitabu [Al-Fawaaidul majmuuah] (Uk. 440).

³- Tazama kitabu [Al-Manaarul Muniif] (Uk. 9).

⁴- Tazama Kitabu: [Al-Liqaa'u Sshahriy] (Jz. 19, Uk. 32).

- **Mfano wa hadithi hizo zilizozuliwa:**

- 1) [Rajab ni mwezi wa Allaah na Sha'bani ni mwezi wangu na Ramadhani ni mwezi wa Umma wangu, atakayefunga mwezi wa rajab kwa Imani na kutarajia malipo, atastahiki kupata radhi za Allaah Aliye mkubwa]⁽⁵⁾.
- 2) “Mwenye kuhuisha (kuswali) usiku mmoja katika mwezi wa rajab na akafunga siku moja, Allaah atamlisha yeye katika matunda ya peponi”.
- 3) “Ewe Allaah tubarikie sisi katika mwezi wa rajab, sha'bani na tufikishe katika mwezi wa ramadhani”.

Amehukumu Ibn Hajar katika kitabu chake [Tabyiinul ‘Ajab], kwamba hiyo ni hadithi Munkar (mbaya).

Na kuna hadithi nyingi zimekuja kuelezea fadhila za mwezi wa rajab na fadhila za kuswali usiku wa mwanzo wa mwezi huo, au usiku wa Ijumaa ya mwanzo katika mwezi huo, au kufunga siku ya Al-khamis ya mwanzo wa mwezi huo, au kusimama kuswali usiku wa katikati wa mwezi wa rajab, au usiku wa kuamkia tarehe ya ishirini na saba ya mwezi huo, lakini hakuna katika hizo hadithi yoyote ambayo ni sahihi, inayofaa kuitumia katika kutolea hoja.

Na mwongozo ulio bora ni mwongozo wa Mtume -swala na salamu zimshukie-, na mambo ya shari ni yale yalizushwa katika dini, kwa hiyo haifai kwa muislamu kuitukuza au kuifadhilisha siku, mwezi au chochote ambacho sheria haijamirisha kutukuzwa.

---

⁵- Tazama kitabu [Al-Maudhu'aat] na pia kitabu [Dhai'ful Jaamiu Sswaghiir] hadithi (3094).

2. TUKIO LA ISRAA NA MI'RAAJ:

Kuna hadithi nyingi zimetaja tukio la Israa na Mi'raaj na pia zimetaja fadhila za kuswali usiku na kufunga katika mchana wake, miongoni mwa hizo: “**Katika mwezi wa rajab kuna siku moja (ambayo), mwenye kuswali usiku huo na kufunga mchana wake (atalipwa) sawa na mtu aliyefunga miaka mia moja na kuswali (usiku) miaka mia moja...**”.

Imamu Ibn Hajar -Allaah amrehemu- ameihukumu hadithi hii kuwa ni **Munkar ilal ghaayah** (imefikia ukomo katika ubaya), na pia wameitaja wanachuoni wengine.

Tanbih: Ni lini lilitokea tukio la Israa na Mi'raj?

Hakuna katika Qur'an wala Sunnah wala kauli yeote kutoka kwa Maswahaba iliyokuja kutaja siku ambayo lilitokea tukio la Israa na Mi'raaj, bali amenukuu Imamu Abu Shaama kwamba kuna khilafu, ni lini tukio hilo kutokea kwake⁽⁶⁾? Kadhalika Imam Nnawawi⁽⁷⁾, na Ibn Hajar⁽⁸⁾ -Allaah awarehemu wote-, kuna miongoni mwao aliyesema kwamba tukio hilo lilitokea siku ya tarehe 17 Ramadhani, na amesema Al-Harbi -Allaah amrehemu-: “**Tukio hilo lilitokea siku ya tarehe 27 mwezi wa Rabiiul Awwal**”.

Na amesema Ibn Hajar -Allaah amrehemu-: “**Wametaja baadhi ya wasimuliaji (watu wenyewe kupenda kusimulia visa), kwamba tukio la Israa lilitokea katika mwezi wa Rajab, na huo ni uwongo**”. Bali kuna kauli zaidi ya kumi kuhusu ni siku gani lilitokea tukio hilo?.

---

⁶- Tazama kitabu: [Al-Baa'ith], (Uk. 232).

⁷- Tazama kitabu: [Sharhi Muslim], (Jz. 2, Uk. 209)

⁸- Tazama kitabu: [Tabyiinul 'Ajab], (Uk. 21)

Amesema Ibnul Qayyim -Allaah amrehemu-: Amesema Ibn Taymiyyah -Allaah amrehemu-: “**Haifahamiki kwamba kuna muislamu yejote aliejaalia kwamba usiku wa Israa una fadhila zaidi kuliko nyusiku nyingine**, wala **Maswahaba na Tabiina hawakuwa wanaukusudia usiku wa Israa kwa kukesha (na kufanya) jambo lolote katika mambo (maalumu ya kiibada)**, wala **hawakuwa wakiutaja (usiku) huo, na kwa ajili hii haujulikani ni usiku gani lilitokea (tukio hilo)**”⁽⁹⁾.

Amesema sheikh Ibn Uthaymiin -Allaah amrehemu-: “**Na usiku wa tarehe 27 ya mwezi wa Rajab, kuna baadhi yao wanadai kwamba ni usiku wa Mi’raaj, na jambo hili kihistoria halikuthibiti, na jambo ambalo halikuthibiti hilo ni batili, na haifai kwetu kuzusha alama yoyote mionganini mwa alama (za dini), (kama vile) sikukuu au ibada ambayo haikuthibiti kutoka kwa Mtume -swala na salamu zimshukie- wala kutoka kwa Maswahaba wake -Allaah awaridhie-**”⁽¹⁰⁾.

Amesema sheikh Ibn Baaz -Allaah amrehemu-: “**Na wala haujatajwa usiku ambao lilipatikana tukio la Israa na Mi’raaj katika hadithi (yoyote) sahihi, na hadithi zote zilizoutaja usiku huo (kuwa ni usiku Fulani) ni batili, na hata kama ingethibiti (iliyoutaja usiku huo) basi isingefaa kwa waislamu kuhusisha (usiku huo) kwa ibada yoyote**”⁽¹¹⁾.

---

⁹- Tazama kitabu: [Zaadul Ma’d] (Jz. 1, Uk. 57).

¹⁰- Tazama kitabu: [Al-Fataawa] (Jz. 1, Uk. 129):

¹¹- Tazama kitabu: [At-Tahdhiiru minal bidaa] (Uk. 7).

3. KUHUSU SWALAATU RRAGHAAIB:

Tumetangulia kutaja kauli za baadhi ya wanachuoni kwamba hakuna hadithi sahihi inayofaa kutolea hoja inayoelezea fadhila maalumu za mwezi wa rajab, si kufunga wala kuswali katika usiku fulani ndani yake, ama ile **hadithi ya kutunga** inayolezea swala inayojulikana kwa jina la Swalaatu Rraghaaib, na kutaja namna inavyoswaliwa, inasema: “**Mwenye kufunga siku ya Al-khamis au Al-khamis ya mwanzo** katika **mwezi wa rajab** kisha akaswali rakaa kumi na mbili baina ya maghrib na ishaa, akasoma katika kila rakaa surat **Al-Faatihah**, na surat **Al-Qadri** mara tatu na surat **Ikhlaas** mara kumi na mbili, kisha atatoa salamu kila baada ya rakaa mbili, kisha atamswalia **Mtume mara sabini**”.

Amesema Imam Nnawawi -Allaah amrehemu- kuhusiana na swala hii: “**Swala hii hajawahi kuiswali Mtume wala yeyote** katika **Maswahaba, wala Maimamu wanne**, nayo ni bidaa mbaya yenye kuchukiwa sana, na imekusanya mambo mengi ya munkar (mabaya), na maulamaa wengi wameandika vitabu vingi katika kuipinga kwake na kuisema vibaya”⁽¹²⁾.

Na amesema Ibn Hajar -Allaah amrehemu- “**Hadithi zote zinazoelezea swala ya Raghaaib ni Maudhuu'a (uwongo)**⁽¹³⁾, wala haifai kuzifanyia kazi”⁽¹⁴⁾.

Amesema Ibnu Taymiyyah -Allaah amrehemu-: “**Kuanzisha swala kwa idadi (ya rakaa) maalumu, kusoma sura maalumu, katika wakati maalumu na kuswaliwa kwa jamaa, kama vile Swalat Rraghaaib (inayoswaliwa) mwanzo wa mwezi wa rajab au katikati ya mwezi wa sha'baani na usiku wa tarehe ishirini**

---

¹²- Tazama kitabu: [Al-Majmuu] (Jz. 4, Uk. 56).

¹³- Hadithi Maudhui ni maneno yaliyotungwa na kunasibishwa kwa Mtume -swala na salamu zimshukie-, walikuwepo watu ambao wakifanya hivyo makusudi, ima kwa maslahi binafsi kama vile kupata fedha na umaarufu, au ni Wazandiki waliongia katika Uislamu ili kuubomoa kwa ndani.

¹⁴-Tazama kitabu: [Tabyiinul 'Ajab]:

na saba katika mwezi wa Rajab, na mfano wa hayo, jambo hilo halipo katika sheria kwa makubaliano ya Maimamu wote wa kiislamu”⁽¹⁵⁾.

Na sehemu nyingine amesema: “**Swalatu Rraghaaib haina asili yoyote bali ni uzushi wala haipendekezwi kuiswali kwa jamaa wala peke yake**”⁽¹⁶⁾.

Na amesema Ibnul Qayyim -Allaah amrehemu-: “**Hadithi zote zinazoelezea kuhusiana na Swalaatu Rraghaaib ni za uwongo amezuliwa Mtume -swala na salamu zimshukie-**”⁽¹⁷⁾.

4. KUHUSU KUFUNGA KATIKA MWEZI WA RAJAB:

Amesema Ibnul Qayyim -Allaah amrehemu-: “**Mtume -swala na salamu zimshukie- hajawahi kufunga miezi mitatu mfululizo, kama wanavyofanya hilo baadhi ya watu**⁽¹⁸⁾, wala hajawahi kufunga mwezi wa rajab kabisa, wala hajapendekaza kufungwa kwake (mwezi huo)”⁽¹⁹⁾.

Amepokea Ibn Abi Shaiba -Allaah amrehemu-, kutoka kwa Kharsha Ibnul Hurri amesema: “**Nilimuona Umar -Allaah amridhie- anaipiga mikono ya watu katika mwezi wa rajab ili waiweke kwenye sahani (ya chakula), hali ya kuwa anasema: ‘Kuleni hakika huo ni mwezi ambao walikuwa wakiudhimisha watu wa Jaahiliyyah (kabla ya kuja Uislamu)**”⁽²⁰⁾.

Amesema sheikh Albani -Allaah amrehemu- “**Hii ni sanadi sahihi**”⁽²¹⁾.

---

¹⁵- Tazama kitabu: [Al-Fatawa], (Jz. 2, Uk. 2) na (Jz. 1, Uk. 149) na (Jz. 23, Uk. 134)].

¹⁶- Tazama kitabu: [Al-Fatawa] (Jz. 23, Uk. 132).

¹⁷- Tazama kitabu: [Al-Manaarul Muniif] (Uk. 59).

¹⁸- Kuna watu wanafunga miezi mitatu mfalalulizo, Rajab, Sha'bani na Ramadhani, na hali ya kuwa Mtume -swala na salamu zimshukie- hakufanya hivyo wala hakufundisha.

¹⁹- Tazama kitabu: [Zaadul Ma'ad] (Jz. 2, Uk. 64).

²⁰- Tazama kitabu: [Al-Muswannaf] (Jz. 3, Uk. 102).

²¹- Tazama kitabu: [Al-Irwaa] hadithi namba (957):

Na pia Abu Shaama -Allaah amrehemu- ametaja: “**kwamba sheikh wa Khurasaan Imam Abdullaahi Al-Answaari hafungi katika mwezi wa rajab na amekataza hilo kwa kusema: (Haijathibiti kutoka kwa Mtume -swala na salamu zimshukie- kuhusu fadhila za mwezi wa rajab wala kufunga kwake”**⁽²²⁾.

Amesema Imam Turtuush -Allaah amrehemu- (amefariki mwaka (520H):

“**Ni karaha kufunga mwezi wa rajab kwa aina tatu:**

- i. **Kuhusisha kwao waislamu kuufunga (mwezi huo) kila mwaka.**
- ii. **Au (kuitakidi kwao) kwamba jambo hilo ni sunnah iliyothibiti kwa Mtume -swala na salamu zimshukie- kama vile (swala za) sunnah za ratiba**⁽²³⁾.
- iii. **Au (kuamini) kwamba kufunga katika mwezi huo kuna thawabu nyingi kuliko miezi mingine kama vile funga ya mwezi wa ‘Aashuraa”**⁽²⁴⁾.

وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمَ عَلَى نَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

Hii ni Makala niliiandaa mwaka uliopita (5/rajab/1443H – 8/2/2022M), na mwaka huu nimeirudia tena kwa kufuta na kuongeza baadhi ya vitu kwa ajili ya ziada ya faida.

Imekamilika leo tarehe

2/rajab/1444M – 24/1/2023H

Tanzania.

---

²²- Tazama kitabu: [Al-Baa’ith] (Uk. 71)

²³- Sunna za ratiba (Sunanu Rrawaatib) ni rakaa 12 au 10: [Rakaa 4 au 2 kabla ya Adhuhuri na rakaa 2 baada yake, Rakaa 2 baada ya Maghrib, Rakaa 2 baada ya Ishaan na Rakaa 2 kabla ya Alfajri].

²⁴- Tazama kitabu: [Al-Bidaa’ Wal-Hawaadith] (Uk. 130).